

Гостуват ни

ПЕТИМА
МЛАДИ
ТВОРЦИСТИХОВЕ
ЗА ТЪРНОВГРАД

Като сенки от сребърни облаци
в тебе плаваха моите дни —
в тебе, град на застинали образи,
град, в душата ми вдигнал стени.

Тук, по твоите улици каменни,
моят глас като в черква кърти.
И поаман от звуци камбанени
по камбанен връх ровех пръстта.

Янтра пееше — бистра-обистрена
под смълчаната Лобна скала,
и разказваше страшната истина
за венчаните с подлост чела.

И тогава, надвесен над бездните,
аз усетих как в мене звучат
всички древни напеви на песните,
зад които копита къртят...

И видях: над пътеки и бойници
ятаганен пожар задимя...
И дворците ти станат гробници,
а земята ти — мъртва земя.

Не пожалиха дивите варвари
даже майки с деца на гърди.
И кръжаха преситени гарвани,
и сълзяха скали и звезди.

И под мисли, подобни на облаци,
в тези мигове, нощи и дни —
ти остана в застинали образи
и в душата ми вдигна стени!

Матей ШОПКИН

1.

Дори да ослепея
от твоите светлини,
аз пак ще виждам нея
в треви и знамена.
Дори уста да склупа,
да легна в теб без кръст,
на твърдост ще се уча
от тежката ти пръст.

2.

Спокойна е Трапезица.
В дълбокото подножие
разпаса полса си Янтра.
И из коритото тъмнее
чуйката на северната нощ.
Ослушвам се да чуя
чужди стъпки,
ридание
и звън от ятаган.
Не иде никой. Ехото е мъртво.
И само облакът танцува
по голата височина.

Александър МИХАЙЛОВ

МОЖЕ БИ НЕ Е ТОЧНО ДА КАЖЕМ
ГОСТУВАТ, ВЕЛИКО ТЪРНОВО Е
БАЩИН КЪТ, ТУК ВСЕКИ БЪЛГАРИН Е
КАТО В РОДЕН ДОМ. КОЛКО ТОЧНО
БЕШЕ ИЗРАЗИЛ ТАЗИ МИСЪЛ И ЧУВ-
СТВАТА СИ ДРУГ МЛАД ПОЕТ — ДИ-
МИТЪР ПОЛОМСКИ:

... Моят град
е шепна съзвездие
от древността.
Той е песенна шепот
на вековете.
Аз се връщам при него
като син при баща,
за да проверя
сърцето си!

Но... по традицията — добре дошли,
Матей, Лъчезар, Борисе, Сашо и Пешо!

Младите
поети

Странна участ времето ни даде
и едва ли ще се променим.
Може би ще си останем млади
чак до уморени старини.

Женим се. Градим апартаменти.
Радостта с парите си пестим,
докато житейската ни лента
в ускорението се върти.

Докато писаличните маси
в стаите ни, подредени с вкус,
редки земетръси ни донасят,
стихове не помним наизуст.

Губим бавно жестове и думи.
И ведно с искрите на страстта
гаснат вчерашните ни безумия.
Жалко, че навикваме с това.

И когато най-подир усетим,
че признанието край нас звъни,
ставаме завършени поети,
но се свързват земните ни дни.

Борис ВУЛЖЕВ

ЦАР ИВАН
СРАЦЪМЪР

Двата яра, едното тепе,
(две представи за долу и горе),
и това почерняло небе: —
се оглеждат във моя прозорец.

Тишина. Бавно пада дъждът.
Също както в оная песен.
Проумявам за кой ли път.
Проумявам — навънка е есен.

Все така си вали — ден и нощ.
Оголяват бадемките, сливите.
Дъждопад, листопад — все едно,
просто идва и си отива.

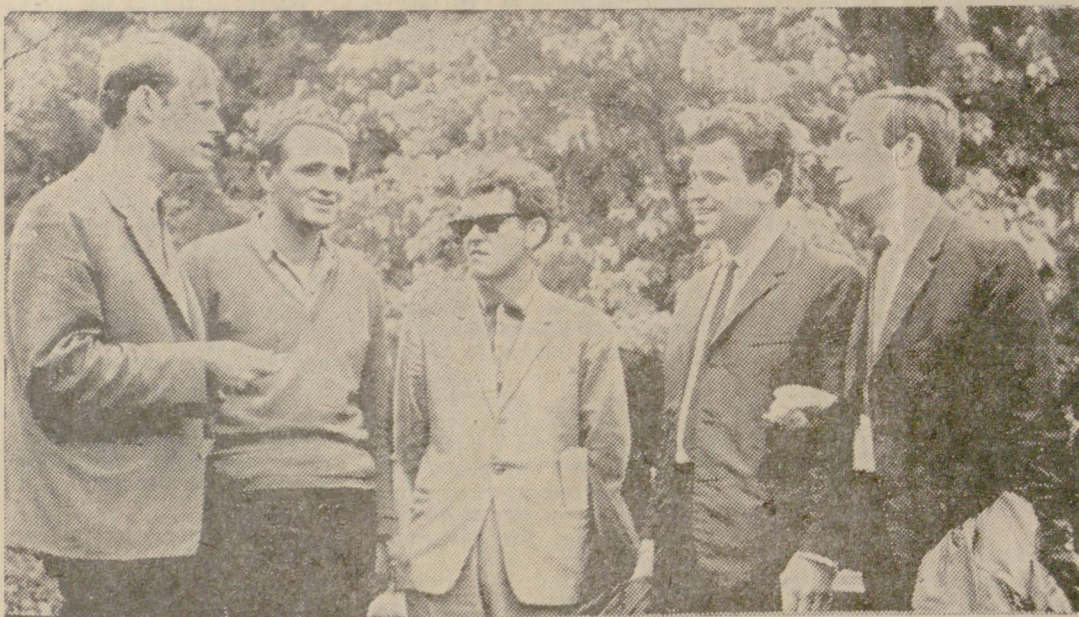
За минута поспре да вали
и заплачат от радост стъклата,
А тополите с дълги метли
пак ядосват студения вятър.

Не поглеждам, но чувствам как
много бързо започват да тичат
малчуганите с птици грак,
през стъклото се вижда всичко:

Правоъгълно, симьо небе,
а под него, навярно се сецата
два яра, едното тепе,
и, разбира се, още нещо.

Петър БОРСУКОВ

От ляво на дясно — В. Вулжев, П. Борсуков, Ал. Михайлов, М. Шопкин, Л. Еленков.

МАЙКА ИЛИ ... МАЩЕХА?

Ако за отглеждането на едно
дървче са необходими грижи, за
отглеждането на човек — още
по-големи, то за да израсне един
творец са необходими грижи от
по-друго естество — сериозни,
системни и задълбочени.

Към по-младите творци и
особено за ония, които работят
в провинцията, трябва да се под-
хожда с горкиевска любов и за-
гриженост.

Важно и решаващо за успеха
на всеки творец в областта на
изкуството е талантът и трудът,
но не по-малко важно е в как-
ви условия ще се развива тоя
талант, какви грижи ще се по-
ложат за него.

Не напразно на неотдавнаш-
ния конгрес на съветските пи-
сатели лауреатът на Нобелова на-
града Михаил Шолохов с така-
ва любов говори за грижата към
младите.

Нека синем маските на ли-

Борба

Янтра

РЕДАКТИРА
ЛИТЕРАТУРНИЙ
КАБИНЕТ

Поет на пастелните багри

поетизм с нескрит скептицизъм ще
четат стиховете от стихосбирката
на Янко Урумов. Ще ги намират,
че са малко „демоде“, малко...
дьявол знае какво. И няма дори
да се досетят, че стиховете са ху-
бави, защото са естествени, за-
трогващи. Янко Урумов се придър-
жа строго в класическата поетика.
Той не обича дръзки жестове,
гръмките слова, експериментална-
та метафорична реч. Незабеляза-
но (каква сполучлива дума за
същността на неговата поезия)
„през горните стъкла шурти свет-
лик от шарени троянски стомни“.
И ето, че от този призрачен свет-
лик „шастие призраци“.

Съгласете се: често явление е
в наше време да бъдем с непре-
къснато изопнати нерви. И из-
куството има дял в това: с дефор-
мации на мимиките и жестовете,
на нарисваните хора и предмети,
на музиката. Това уморява! Ше-
му се на човек да си отпочине от
тази всезаливаща дисхармония. И
в живота е така. Работиш напре-
жано. План изпълняваш. Па току
спреш, вдигнеш очи към извезания
моравилик облак и неусетно пре-
миние през тялото ти спокойствие,
ведрина и приятна отмяла.

Стиховете на Янко Урумов
имат това свойство: да се четат
някак си между другото. Те не
заангажират никого с нищо. В
тех липсват сложни обобщения и
творчески инвенции. Те са написа-
ни на един дъх, с пастелни баг-
ри и ажурна детайлировка.

„Вечер небето разлети съзвездия.
Връщат се тежки коли.
И към селцето косачите слезнали,
слушат как симьо вали...“

Тук обаче има един парадокс,
който по безспорен начин показва
таланта на автора. Всичко напи-
сано от ръката на Янко Урумов е
с омокотени нюанси. И въпреки
това той не е поет на „натор-
морта“. Той пише изключително
за реални, за влакове, за непрекъс-
нато движение на колетата, вятъ-
ръ и звезди. Четеш стиховете му
и те успокояват. Чудно! Как е
възможно, описвайки движението,
да внася успокоение в читателите?
Това е тайната, това е и силата
на поета. Може би в ритмът?
(От общо 31 стихотворения —
24 са написани в ирив ямб и
хорей). Може би в чистия, вели-
котърновски диалект? (Срещат се
чуждослови съчетания с думи
като: скоруша, шарпат, косенина,
зиморлив, чурулик). А може би
„тайната“ се крие в това, че скром-
ният поет не си е поставил цел
както мнозина млади поети: на
всяка цена да внуши, да натрапи
своята идея и образ, па ако ще
да бъде и със свърх натрупани
глаголни форми. Точно това „ка-
чество“ липсва при Янко Урумов.
Понякога глаголите форми пре-
чат да разбули леко завоалираните
динамични ескизи. И той пише
без тях, в лапидарен стил:

„Във маневристите си няма.
Сняг. Вятър. Гара. Мрачина.“

Прави особено впечатление те-
матичното единство в стиховете
на Янко Урумов. Той наподобява
на оня миньор, който открил руд-
на жила, дълбае на едно и също
място до нейното окончателно при-
вършване. „Рудната жила“ на
поета са железничарите, влакове-

те, белите кантони. Не е ли това
поетичната отлика на Янко Уру-
мов, неговото прозорие, през кое-
то ние виждаме с по-други багри
света?

Цикълът „Белите кантони“
представява своеобразна лирич-
на сюита. С тънък усет са долже-
ни преходите и полупреходите на
четирите годишни времена край
затънения малък бял кантон, къ-
дето „скорупата клати във еле-
нов рога“.

Наред с хубавите стихотворения
„Гара Люляково“, „Нощна виели-
ца“, „Препуска дизеловият локо-
мотив“, „В гаровата чакалня“,
особено място заема първата част
на стихотворението „Хора сред
машините“.

„Животът кърши росни, пестри
злакове
и брולי младостта ви с удар ют.“

Тази първа част е буквално за-
редена с философско и социоло-
гично осмисляне. Колко смело звучи:
„спирачи, машинисти и стелоч-
ници
по гарите или на дълъг път —
вий всички сте за мен едно: ра-
ботници,
помъкнали на рамене светът“.

В това стихотворение има и
дързост, и арена на протест (то
е писано преди Девети септем-
ври), и смисъл, и вяра в бъдеще-
то („помъкнали на рамене све-
тът“).

Изкуствено са прикачени оба-
че втора и трета част на „Хора
сред машините“, още повече, че
по сила те стоят далеч на по-нис-
ко ниво, спрямо първата част. Би
било по-добре втора и трета част
от „Хора сред машините“ да съ-
ществуват като самостоятелни сти-
хотворения.

Неприживяно и книжно е сти-
хотворението „В новогодишната
нощ“. Тук са постигнати външни
ефекти („На берекет да е!“). Ав-
торът трябва още по-настойчиво
да избягва плакатните шрихи. На
няколко места Янко Урумов е допус-
нал съществуването на евтини при-
лагателни (снажен кантонер, мла-
дият стрелочник и пр.).

Като избягва подмолите (неиз-
живяните думи, служещи за „пъл-
неж“), вярвам, че Янко Урумов
ще наложи още по-убедително
своя поетичен глас с една втора
бъдеща книга.

Пенчо КАРАЛИЕВ

Янко УРУМОВ

ГАРА ЛЮЛЯКОВО

Нашата гара се казва Люляково.
Люлци шушат, цъфтят.
Вечер до късно задъхана влакове
гонят далечния път.

Звънкат колодки и релси платинени
святкат под рои кола.
Махат ни хората. Бягат машините
с яки, могъщи крила.

Порив увлича гъстаци и клонища.
Тръпнат стрели и листа.
Хлътваат траверсите. Тъгнат вагоните,
ерабнати от скоростта.

Денем се дилпят сedefени облаци.
Кима шумният връх.
Сойките църкат. Скалите заоблени
раснат сред трънки и мъх.

Татък косачи косят из ливадето.
Блеят далече стада.
Долу в усоя зеленото кладенче
плиска студена вода.

Вечер небето разлети съзвездия.
Връщат се тежки коли.
И към селцето косачите слезнали,
слушат как симьо вали.

Мръкват лицата им едри и мурави,
Дъхат косено сено.
Припнал планинският вятър в клисурата
аей медовина и нощ.

Тихо щурците цъфтят под прозорците.
Люлци сладко шумят.
Дилчат горбите широко разтворени.
Грее чист Млечният път.

инициатива и й се радваме. Бих
ме искали Съюзът на български
те писатели да даде своята бла-
гословия, като същевременно
надникне чрез свои представи-
тели в страниците на тия сбор-
ници и не допуска слаби твор-
би. Нека по-често членове на
Съюза на българските писате-
ли посещават литературите от
провинцията и заедно с хуба-
вите спомени отнасят към Со-
фия, към редакциите на вестни-
ците и списанията, техните най-
хубави творби.

Много и разнообразни биха
били формите за помощ на мла-
дите при наличието на желание
от страна на Съюза на българ-
ските художници, които изгра-
диха здрави групи в провинция
та и им оказват помощ.

При сегашния начин на ра-
бота младите литератори рабо-
тят в един тесен, затворен кръг.
А изкуството търси своята ши-
рока читателска маса.

Погледите и повикът ни е към
Съюза на българските писатели.
За грижите и помощта им ние
можем да им благодарим с въз-
нуващи произведения.

Христо МЕДНИКАРОВ